Gemeente Amsterdam

Versie 0.9
30 juni 2020

Uitvoeringsprogramma Wabo 2020
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

De opgave centraal, de inzet flexibel en samen!

Documentbeheer

Documentgegevens

Archiefcode	(wordt later ingevuld)
Status document	Definitief

Versies

Versie	Datum	Auteur	Samenvatting wijziging, incl. reden
0.1	07-06-2019	Projectteam Wabo	
0.2	11-06-2019	Projectteam Wabo	Suggesties B. Kemper en T. Meijer verwerkt
0.3	12-06-2019	Projectteam Wabo	Suggesties R. Laagland en B. Kemper verwerkt
0.4	20-06-2019	Projectteam Wabo	Suggesties M&A verwerkt
0.5	25-06-2019	Projectteam Wabo	Suggesties Wonen verwerkt
0.6	03-07-2019	Projectteam Wabo	Suggesties Sdo verwerkt
0.7	11-11-2019	Projectteam Wabo	Adviezen stadsdelen verwerkt
0.8	19-11-2019	Projectteam Wabo	Suggestie MT VTH verwerkt
0.9	19-06-2020	Projectteam Wabo	Adviezen stadsdelen verwerkt

Goedkeuring

Versie	Datum	Naam	Paraaf
0.9	30-06-2020	College van B&W	

Inhoud

Documentbeheer 2
Inhoud 3
1. Inleiding 4
2. Programmering en borging van de middelen 7
3. Monitoring, evaluatie en rapportage 13
4. Werkinstructies en protocollen 14
Bijlage 1 Programmering 15

1. Inleiding

Voor u ligt het VTH Uitvoeringsprogramma Wabo 2020 van Amsterdam. Met dit programma wordt uitvoering gegeven aan het Handhavingsbeleid Wabo en het Vergunningenbeleid Wabo.

In het Handhavingsbeleid Wabo 2e helft 2017-2018 en Vergunningenbeleid Wabo 2019 zijn prioriteiten, ambities en strategieën op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo omschreven. Het Handhavingsbeleid Wabo[1] en het Vergunningenbeleid Wabo zijn belangrijke bestuurlijke sturingsinstrumenten bij gemeentebrede vergunningverlening, bestuurlijk en strafrechtelijk toezicht en handhaving. Het Handhavingsbeleid Wabo is opgesteld in een samenwerkingsverband van alle uitvoerende organisatieonderdelen in Amsterdam op het gebied van de Wabo-taken. Ook het Vergunningenbeleid Wabo 2019 is met de samenwerkingspartners afgestemd. Door te kiezen voor een gezamenlijke vergunningen- en handhavingsaanpak kan de gemeente effectiever handelen. Daarmee willen we bijdragen aan de leefbaarheid en veiligheid van Amsterdam.

Beleid voeren op het gebied van de Wabo-taken is nodig omdat de gemeente niet alle taken volledig kan uitvoeren. De capaciteit en middelen waarover de gemeente beschikt zijn beperkt. Dat betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt. Zowel in het Handhavingsbeleid Wabo als in het Vergunningenbeleid Wabo is voor een programmatische, risicogerichte en informatiegestuurde benadering gekozen.

In het voorliggende uitvoeringsprogramma is per thema uit het Handhavingsbeleid Wabo 2e helft 2017-2018 en het Vergunningenbeleid Wabo 2019 uitgewerkt op welke wijze de capaciteit die beschikbaar is voor vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt ingezet.

Scope

Het VTH Uitvoeringsprogramma 2020 betreft alle activiteiten die in het kader van de Wabo door de betrokken uitvoeringsorganisaties (stadsdelen, directies Wonen, M&A en R&D) worden uitgevoerd. Een aantal thema's, waaronder bestemmingsplannen en gebouwkwaliteit, heeft raakvlakken met projecten en activiteiten door directies worden uitgevoerd. In dit uitvoeringsprogramma zijn de Wabo-gerelateerde activiteiten meegenomen die binnen deze projecten en activiteiten worden uitgevoerd.

Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving geldt dat in het Uitvoeringsprogramma Wabo 2019 onderscheid wordt gemaakt tussen de activiteiten die door de stadsdelen en door de directie Wonen worden uitgevoerd. Lokale opgaven zijn - waar relevant - meegenomen in deze uitwerking. In het kader van de Wabo voeren zowel de directies Monumenten en Archeologie en Ruimte & Duurzaamheid als de brandweer Amsterdam-Amstelland adviestaken uit (advisering bij

[1] Het Handhavingsbeleid Wabo 2e helft 2017-2018 is d.d. 4 december 2018 door het college verlengd voor 2019.

omgevingsvergunningen). De directie Monumenten en Archeologie adviseert bij handhavings- en toezichtstaken en levert kennis en informatie in het kader van informatiegestuurd handhaven De directie wonen voert toezichtstaken in het kader van de Wabo. In dit uitvoeringsprogramma is die inzet tevens inzichtelijk gemaakt.

Naast een programmering van de taken geeft de gemeente in het uitvoeringsprogramma weer hoe de benodigde middelen geborgd worden, op welke wijze zij de uitvoering, monitoring, evaluatie en rapportage vormgeeft en op welke wijze wordt afgestemd met ketenpartners.

Dit uitvoeringsprogramma wordt voor twee jaar vastgesteld (2020). De programmering van de capaciteit heeft plaatsgevonden op jaarbasis. Hierbij dient bij het lezen van de tabellen in dit uitvoeringsprogramma rekening gehouden te worden. Voor 2020 zal het handhavingsbeleid naar verwachting op een beperkt aantal punten geactualiseerd worden. Indien dit gevolgen heeft voor het uitvoeringsprogramma, zal dit tevens worden meegenomen in de actualisatie.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied heeft een eigen uitvoeringsprogramma (VTHUP 2019). De thema's die zien op taken die door de OD NZKG worden uitgevoerd zijn niet opgenomen in dit Uitvoeringsprogramma. Dit betreft enerzijds milieu-gerelateerde taken (milieu-inrichtingen C-F en energiebesparing), en anderzijds taken gerelateerd aan bouw, brandveiligheid, kap en sloop voor de milieu-inrichtingen en de gebieden die rechtstreeks onder de bevoegdheid van het college vallen, zoals Westpoort.

Amsterdam en Weesp zijn voornemens een bestuurlijke fusie in te gaan. Er is begonnen met een ambtelijke invlechting. Vanaf 1 juni 2019 zijn de medewerkers van Weesp in dienst van de gemeente Amsterdam. Het werk in en voor Weesp wordt vanaf 1 juni 2019 gedaan vanuit de ambtelijke organisatie van de gemeente Amsterdam. We zitten nu nog in een transitieperiode. Men is onder andere druk bezig met de ontvlechting van de verschillende functies. Vooralsnog heeft de gemeente Weesp daarom nog een eigen uitvoeringsprogramma. Vanaf 2021 wordt ook de programmering van de taken en de capaciteit van Weesp opgenomen in het Amsterdamse uitvoeringsprogramma.

Aanpak en leeswijzer

De activiteiten zoals benoemd in het Handhavingsbeleid Wabo en het Vergunningenbeleid Wabo zijn geprogrammeerd. Dat wil zeggen: voor de periode 2020 is bekeken welke activiteiten met welke capaciteit en door welke partijen uitgevoerd zullen worden. Vanwege een tekort aan capaciteit zijn er in het uitvoeringsprogramma keuzes gemaakt: op een aantal thema's uit de beleidsstukken vindt er in 2020 andere inzet plaats dan voorgeschreven in die beleidsstukken. De resultaten van de programmering van de activiteiten en de onderbouwing van die andere inzet (met bijbehorende inventarisatie van de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen) staan in hoofdstuk 2.

Verder is er gekeken op welke wijze de middelen voor de periode 2020 geborgd worden. Hiermee wordt de samenhang met de P&C cyclus gewaarborgd. De resultaten hiervan staan eveneens in hoofdstuk 2.

Vervolgens is vastgelegd op welke wijze de regie monitoring, evaluatie en rapportage is vormgegeven. De resultaten hiervan staan in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 zijn tot slot de relevante werkinstructies en protocollen benoemd die gebruikt worden in de uitvoering.

2. Programmering en borging van de middelen

De programmering voor de verschillende thema's is weergegeven in de tabellen in bijlage 1. Deze programmering is als volgt tot stand gekomen.

De strategieën uit de beide Wabo beleidsstukken zijn leidend. Per thema is in strategieën aangegeven op welke wijze vergunningverlening, toezicht en handhaving plaatsvindt. In het hoofdstuk 'Uniform werken en toetsen' in het Vergunningenbeleid Wabo 2019 is beschreven hoe er met aanvragen wordt omgegaan en op welk niveau op de inhoud en indieningsvereisten wordt getoetst. Voorbeelden van strategieën bij toezicht en handhaving zijn het uitoefenen van gebiedstoezicht, het uitvoeren van toezicht op de bouw, het geven van voorlichting en zorgdragen voor een 'warme' overdracht in de keten.

De strategieën zijn daarmee verschillende van aard. Per soort strategie is de berekening op een andere wijze uitgevoerd:

VTH-taken Wabo: stadsdelen
Omvang van de Wabo-taken
De omvang van de uitvoering van de Wabo taken door de stadsdeel wordt grotendeels bepaald door het aantal vergunningen en meldingen dan wordt ontvangen, hoeveel toezicht dossiers er zijn en hoeveel overlastmeldingen er worden gedaan. Om die reden is opgehaald bij de stadsdelen wat de 'omvang van de taak' is: hoeveel vergunningaanvragen, toezichtdossiers, etc. verwachten we jaarlijks voor de periode 2020. Tevens zijn de kengetallen (hoeveel uur kost een activiteit) uit het vorige uitvoeringsprogramma herijkt. In de kengetallen is onderscheid tussen de verschillende rollen in de VTH-processen: plantoetser, administratie, toezichthouder en handhaver. Aan de hand van de omvang van de taak gecombineerd met de kengetallen is de benodigde inzet voor de VTH-taken Wabo bepaald.

Communicatie en doorontwikkeling
Een aantal strategieën uit de beleidsstukken zien op activiteiten die gezamenlijk moeten worden uitgevoerd door de uitvoeringsorganisaties, zoals het organiseren van voorlichting. Daarnaast zijn er stedelijke doorontwikkelingsactiviteiten zoals continu leren en verbeteren en de doorontwikkeling van de monumentenaanpak. Voor beide typen taken is bij de stadsdelen een reservering van 10% van de totale (formatieve) inzet opgenomen. Omgerekend naar fte bedraagt deze reservering voor 'extra overhead' 37,4 fte.

Tevens is een stedelijke post 'onvoorzien' opgenomen met een reservering van 5% van de beoogde capaciteit om alle Wabo-taken uit te voeren . Omgerekend naar fte bedraagt de post onvoorzien 15,75 fte. Een deel van deze post onvoorzien wordt ingezet ten behoeve van de lokale opgave winkeldiversiteit in stadsdeel Centrum (3fte) en de lokale opgave bouwdynamiek in West (4 fte). Voor alle lokale opgaven: zie tabel op pagina 20.
Tenslotte is ten behoeve van de flexaanpak horeca een reservering van 30% van de inzet van de milieu-inspecteurs opgenomen.

Inzet directies
Voor de stedelijke activiteiten (de inzet van de directies Monumenten en Archeologie, Ruimte & Duurzaamheid en Wonen) zijn stelposten opgenomen of is de inzet bepaald op basis van de projectplannen van de flexplannen en -programma's (zie bijlage 1).

Er is bij de capaciteitsberekening steeds uitgegaan van 1.372 direct productieve uren per fte.
De resultaten in bijlage 1 zijn als totaalinzet op een Wabo-thema weergegeven. Waar gegevens niet beschikbaar waren, is een inschatting gemaakt. Door het monitoren van de inzet en de resultaten (zie volgend hoofdstuk) zullen betrouwbare gegevens in toenemende mate beschikbaar worden[2] (zie ook hoofdstuk 3).

Borging van de middelen
Het college zorgt voor het inzichtelijk maken van de benodigde en beschikbare financiële en personele middelen. Dit vindt plaats in de door de gemeenteraad vastgestelde begroting van de gemeente Amsterdam voor 2019 en de nog vast te stellen begroting voor 2020. De financiële en personele middelen benodigd voor de in dit uitvoeringsprogramma geprogrammeerd activiteiten zijn geborgd in deze begroting.

Onderbouwing keuzes
Voor de strategieën die volgen uit het Vergunningenbeleid Wabo 2019 is de capaciteit toereikend en hoeven er geen separate keuzes te worden gemaakt ten aanzien van de strategieën uit dat beleid. Wanneer de strategieën uit het Handhavingsbeleid Wabo 2e helft 2017-2018 volledig worden uitgevoerd, is er echter sprake van een capaciteitstekort. Voor de uitvoering van de VTH-taken in het kader van de Wabo zou de programmering als volgt zijn:

Tabel 1: Capaciteitstekort Wabo-taken zonder maatregelen

Programmering	Plantoetser	Inspecteur	Jurist	Administratie	
Bouw	2,52	-44,72	-4,05	4,52	**-41,7**
Brandveiligheid	-1,80	-15,11	-10,29	1,62	**-25,6**
Milieu	-1,54	5,53	-2,06	3,93	**5,9**
Totaal	**-0,8**	**-54,3**	**-16,4**	**10,1**	**-61,5**

Om het capaciteitstekort te dekken zijn in de voorliggende programmering onderbouwde keuzes gemaakt voor welke strategie uit het Handhavingsbeleid in de periode 2020 niet of slechts gedeeltelijk wordt uitgevoerd. De keuzes zijn risicogericht genomen en opgesteld in de geest van het beleid. De onderbouwing van de principes om te komen tot de keuzes staat nader uitgelegd in bijlage 1. De eerder gemaakte beleidskeuzes worden voor het merendeel in stand gelaten. Alternatieve keuzes worden niet nader omschreven omdat deze keuzes te weinig effect leveren om het capaciteitstekort te dichten.

Deze keuzes betreffen alleen de inzet op de VTH-taken door de stadsdelen. Deze keuzes zijn met de stadsdelen voorbereid en uitgewerkt. De geldende beleidsstrategieën worden voor het merendeel in stand gelaten. Voor specifiek Amsterdamse opgaven zoals het illegaal gebruik van panden in Westpoort , strijdig gebruik van boten in Noord nog steeds ruimte in het uitvoeringsprogramma.

[2] Er vindt in de komende jaren een ontwikkeling plaats van 'expert driven' naar 'data driven'.

De keuzes zijn:

- **Thema: realisatie kleine bouwwerken**
  De gemeente Amsterdam werkt voor bouw met het door het college vastgestelde Bouwtoezicht Op Maat (BOM). De Bomsystematiek is geënt op het landelijke toetsingskaders voor bouwvergunningen en bouwtoezicht. Hierin worden bouwwerken in verschillende categorieën onderverdeeld. De categorieën waarin het bouwwerk wordt onderverdeeld bepaalt hoeveel toezicht er wordt gehouden tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden. Deze Bom-systematiek is opgenomen in het beleid.

  Als keuze voor de BOM A1 wordt in het uitvoeringsprogramma vastgelegd dat er niet meer op elke vergunning voor een bouwwerk in de BOM categorie A1 toezicht wordt gehouden, maar om steekproefsgewijs toezicht te houden bij 1 op de 10 verleende omgevingsvergunningen. Voor selectie van die steekproef worden criteria opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met onder meer de bouwdynamiek.

  Bouwwerken binnen deze categorie zijn: vlaggenmast, hekwerk, wijziging gevel, plaatsen installatie, interne niet constructieve verbouwing, reclame zonder een constructie.

  Er wordt daarnaast bij de helft van de verleende omgevingsvergunningen toezicht uitgevoerd op werkzaamheden in de categorie Bom A2 in plaats van op elke verleende omgevingsvergunning.

  Bouwwerken binnen deze categorie zijn: constructieve verbouwing, dakopbouw, funderingsherstel, meerpalen, steiger, porto-cabin, reclame met een constructie (op het dak of reclameborden).

- **Thema: realisatie grotere bouwwerken**
  De gemeente Amsterdam werkt voor bouw met het door het college vastgestelde Bouwtoezicht Op Maat (BOM). De Bomsystematiek is geënt op het landelijke toetsingskaders voor bouwvergunningen en bouwtoezicht. Hierin worden bouwwerken in verschillende categorieën onderverdeeld. De categorieën waarin het bouwwerk wordt onderverdeeld bepaalt hoeveel toezicht er wordt gehouden tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden. Deze Bom-systematiek is opgenomen in het beleid.

  Als keuze voor de BOM B1-B8 wordt in het uitvoeringsprogramma vastgelegd dat er niet meer op elke vergunning voor een bouwwerk in de BOM categorie B1-B8 toezicht wordt gehouden met de frequentie en diepgang conform de BOM-tabel. Er wordt gesneden in de frequentie en diepgang, met als effect een reductie van 30% op de tijdsbesteding aan toezicht.

  Bouwwerken binnen deze categorie zijn: woongebouwen, industriefunctie, bijeenkomst-, onderwijs-, gezondheid (bed gebonden) en logiesfunctie, kantoor-, winkel-, sport-, en gezondheidsfunctie (niet bed-gebonden. Verder vallen er ook bouwwerken geen gebouwen

zijnde onder: kades, geluidschermen, damwanden, bruggen, laadplatform, hoogspanningsstation, funderingen en andere grote/bijzondere projecten.

- **Thema: brandveilig gebruik**
  Gebouwen worden ingedeeld in een risicoklasse (1 tot en met 5) met betrekking tot de brandveiligheid. Het beleid schrijft voor dat we bij de hoogste risicoklasse twee keer per jaar controleren. Een keer een volledige controle en een keer op alleen de vluchtaspecten ('light' controle).

  Als keuze voor het thema brandveilig gebruik wordt in het uitvoeringsprogramma vastgelegd dat we op een andere manier gaan controleren. De jaarlijkse volledige controle blijft bestaan. De jaarlijkse 'light' controle op de vluchtaspecten komt te vervallen.

  Onder risicoklasse 1 vallen panden met niet zelf redzame gebruikers of waar veel bezoekers komen (kinderdagverblijven, hotels, studentenhuizen, culturele instellingen).

Mogelijke risico's van deze keuzes zijn: verloedering van het straatbeeld, een toename van bouwen in afwijking van de omgevingsvergunning, een toename van aantal constructieve gebreken en brandveiligheidsrisico's, een toename in aantal klachten (overlast), het onvoldoende in beeld hebben van (brandveiligheids)risico's, een toename in de hoeveelheid juridische handhaving en een afbreukrisico voor het bestuurlijk imago. Daarnaast kunnen de keuzes impact hebben op de stedelijke bouwdynamiek en de identiteit van Amsterdam als erfgoed stad.

Relevante beheersmaatregelen zijn:

- Er vindt altijd reactief toezicht plaats.
- Het is daarnaast belangrijk om in te zetten op informatiegestuurd toezicht: aan de hand van inzichten over onder andere veel voorkomende overtredingen kunnen steekproeven risicogericht worden bepaald. In ieder geval vindt toezicht plaats als er sprake is van een monumentaal aspect.
- Tenslotte is inzet op voorlichting van belang op de volgende aspecten:
  - goede informatieverstrekking en voorlichting voor eigenaren en gebruikers over de risico's en de eigen rol en verantwoordelijkheid;
  - stimuleren dat dat vergunninghouders de start van de bouwwerkzaamheden tijdig melden;
  - voor brandveilig gebruik: stimuleren dat eigenaren en gebruikers van een categorie 1 panden zelf een assessment uit voeren over de vluchtwegen.
  - vergroten van het gevoel van pakkans;
  - zorgen voor heldere vergunningen en voorschriften daarin.

De inzet benodigd voor deze beheersmaatregelen is vele malen lager dan de capaciteit die op basis van de keuzes niet ingezet wordt voor de betreffende thema's. De inzet voor de beheersmaatregelen is meegenomen binnen de stelpost voor stedelijke activiteiten (10%).

Met verwerking van de keuzes ziet de programmering van de Wabo-taken voor de stadsdelen er als volgt uit:

Tabel 2: Programmering Wabo-taken na toepassing maatregelen

Programmering	Plantoetser	Inspecteur	Jurist	Administratie	
Bouw	2,54	0,99	-4,02	5,36	**4,9**
Brandveiligheid	-1,81	-2,96	-5,50	2,44	**-7,8**
Milieu	-1,56	2,88	-3,50	3,81	**1,6**
Totaal	**-0,8**	**0,9**	**-13,0**	**11,6**	**-1,3**

In bijlage 2 van dit Uitvoeringsprogramma wordt verder gespecificeerd hoe de beschikbare capaciteit over de Wabo-taken is verdeeld.

Uitbreiding capaciteit
Een keuze zou ook kunnen zijn om extra middelen in te zetten voor meer personeel. Een uitbreiding van de capaciteit is om een aantal redenen niet wenselijk:

1. In 2021 treedt de Wkb in werking. De preventieve bouwtechnische toets die nu bij vergunningverlening en in het toezicht op de bouw plaatsvindt, is dan geen taak meer van gemeenten. Dit betekent dat een deel van capaciteit 'vrijvalt' en een vermindering van leges. Er moeten nog (bestuurlijke) keuzes worden gemaakt hoeveel van die capaciteit anders wordt ingezet en hoeveel capaciteit afvloeit;
2. In 2021 treedt ook de Omgevingswet in werking. In het kader van die wet worden meer zaken meldingsplichting in plaats van vergunningsplichtig. Die verschuiving heeft gevolgen voor de benodigde capaciteit, de inzet van die capaciteit en de legesinkomsten;
3. Het gaat om *tijdelijke en risicogerichte* maatregelen waarmee de uitvoering van de strategieën uit het beleid anders of beperkt wordt ingevuld;
4. Er zijn concrete beheersmaatregelen getroffen opgenomen om potentiele risico's af te dekken;
5. Tenslotte is met de schaarste op de arbeidsmarkt uitbreiding van de capaciteit ook niet op korte termijn ingevuld.

Vertaling naar inzetplannen

Het Handhavingsbeleid en het uitvoeringsprogramma geven de kaders voor de uitvoering van de Wabo-taken in Amsterdam. Het uitvoeringsprogramma gaat uit van de formatieve capaciteit. Per organisatie moet per thema nog een vertaling plaatsvinden op basis van de beschikbare capaciteit naar de lokale situatie. Deze vertaling vindt conform artikel 10.4 van de Ministeriele regeling omgevingsrecht, plaats in werk- of inzetplannen, op een vierledige wijze:

- *Verdeling naar functies*
  De capaciteit per thema moet per organisatie vertaald worden naar de functies: wie doet wat (administratieve taken, inspecteren, juridische handhaving, etc.).

- *Invulling lokale activiteiten*
  Bij een aantal thema's zijn lokale opgaven en gebiedstoezicht benoemd. Ook voor dergelijke zaken geldt dat de capaciteit vertaald moet worden naar concrete activiteiten,

en door wie die activiteiten worden uitgevoerd.

- *Gezamenlijke inzetplanning*
  Het doorlopen van de systematiek van het Uitvoeringsprogramma levert inzicht in de benodigde capaciteit. Deze capaciteit is vergeleken met de beschikbare capaciteit bij de stadsdeelorganisaties. Over alle taken heen is de beschikbare capaciteit voldoende voor de uitvoering van de taken volgens de strategieën en ambities zoals opgenomen in het Handhavingsbeleid Wabo 2e helft 2019 en de keuzes die gemaakt zijn in het Uitvoeringsprogramma Wabo 2e helft 2019.

  Per stadsdeelorganisatie zijn er echter verschillen tussen de benodigde formatieve en daadwerkelijke beschikbare capaciteit. In de inzetplannen wordt uitgegaan van de beschikbare capaciteit. Het ene stadsdeel komt een aantal fte te kort voor de Wabo-taken, de ander heeft er voldoende. Onder centrale regie zorgen de stadsdelen voor een gezamenlijke inzetplanning, waarin de verschillen in beschikbare fte's in relatie tot de stedelijke en lokale opgaven worden genivelleerd. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van een in te richten flexibele pool.
  Ook kan de inzet op stedelijke activiteiten, die in dit uitvoeringsprogramma naar rato over de stadsdelen is verdeeld, in de gezamenlijke inzetplanning herverdeeld worden.

  Ook nieuwe ontwikkelingen gedurende het jaar kunnen worden meegenomen in de werkplannen zoals bijvoorbeeld de bouwdynamiek en de conjunctuur. Met de bouwdynamiek wordt bedoeld: "de stijgende hoeveelheid verbouwingen aan bestaande woningen waarmee vierkante meters aan een woning worden toegevoegd door uitbouwen in de tuin, kelders, extra verdiepingen en balkons". In de bestuursopdracht bouwdynamiek is opdracht gegeven om te werken aan oplossingsrichtingen om de gevolgen van de bouwdynamiek te bestrijden. Daarbij wordt gekeken naar de lijnen bouwen (regulering via achterliggende beoordelingskaders zoals bestemmingsplannen), overlast en communicatie.

  Afwijkingen in de inzet vanwege veranderende opgaven en ontwikkelingen worden achteraf verantwoord in het jaarverslag.

- *Uitbesteding*
  Brandweer Amsterdam-Amstelland voert in opdracht van enkele stadsdelen regelgerichte werkzaamheden uit voor het adviseren in relatie tot toezicht ver- en nieuwbouw en het controleren van brandveiligheidsaspecten in gebouwen.

3. Monitoring, evaluatie en rapportage

Om te kunnen beoordelen of we de afgesproken doelen bereiken en activiteiten conform het programma uitvoeren, is bij voortduring inzicht nodig in de kwaliteit en de resultaten van de uitgevoerde toezichts- en handhavingsactiviteiten.

In het Handhavingsbeleid Wabo 2e helft 2017-2018 zijn op verschillende niveaus doelstellingen benoemd. Daaraan zijn steeds verschillende indicatoren en kengetallen gekoppeld. Aan de hand van deze indicatoren en kengetallen kan (tussentijds) een beeld worden gevormd over het behalen van de doelstellingen en de resultaten van de uitvoering. Bijsturing op de uitvoering is mogelijk door het continu monitoren van de resultaten. Daarnaast kan periodiek worden gerapporteerd op de doelstellingen en resultaten. Hiertoe is een adequate en continue wijze van registratie op de indicatoren en kengetallen van groot belang.

Elke uitvoeringsorganisatie draagt er zorg voor dat binnen haar werkproces de registratie van indicatoren en kengetallen worden geïmplementeerd. Dit kan variëren van registratie in Excelsheets tot het bijhouden van Digitale Checklists of andere systemen die worden gehanteerd. Bij de implementatie van het verwachte nieuwe stedelijk vergunningen- en toezichtssysteem wordt met de indicatoren en kengetallen rekening gehouden. Reflectie op de gekozen indicatoren en kengetallen maakt onderdeel uit van de periodieke evaluatie.

Jaarlijks wordt een evaluatie voor het handhavingsbeleid en het uitvoeringsprogramma Wabo opgesteld. In die evaluatie is expliciet aandacht voor de in dit uitvoeringsprogramma gekozen keuzes: zijn de verwachte risico's opgetreden en hebben beheersmaatregelen afdoende gewerkt.

De evaluatie wordt vastgelegd in een jaarverslag waarin gerapporteerd over het bereiken van de gestelde doelen, de uitvoering van de voorgenomen activiteiten en de uitvoering van de afspraken met uitvoeringsdiensten en samenwerkingspartners. Ook wordt geëvalueerd in hoeverre de activiteiten zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen. Het college maakt de evaluatie bekend aan de gemeenteraad. Het handhavingsbeleid, het Vergunningenbeleid Wabo en het uitvoeringsprogramma Wabo worden periodiek bijgesteld naar aanleiding van de jaarlijkse evaluaties.

4. Werkinstructies en protocollen

Vergunningen	**Werkproces, instructies of protocollen**
	• Zie kaders opgenomen in hoofdstuk 7 en bijlage 3 Vergunningenbeleid Wabo 2019 • Stedelijk werkproces Wabo 2.1, 2019
Toezicht en handhaving	**Werkproces, instructies of protocollen**
Thema Algemeen	Stedelijk werkprocessen toezicht en handhaving 2017/2018
Thema Asbestverwijdering	Handleiding voor de uitvoering van de gemeentelijke asbesttaken.
Thema Milieu-1 (inrichtingen) categorie C-F	Toelichting methodiek uniform uitvoeringsniveau.
Thema Bestemmingsplannen (strijdig gebruik)	n.v.t..
Thema Realisatie grotere bouwwerken (BOM B1-B8)	• Bouwtoezicht op Maat (BOM), 2019. • Richtlijn Bouwlawaai 2016.
Thema Brandveilig gebruik	Handboek Eenduidig Werken Brandveiligheid.
Thema Constructieve veiligheid	Behoud en herstelprogramma.
Thema Gebouwkwaliteit	• Handboek Basiskwaliteit van VBWT-NL. • Excessenregeling zoals genoemd in hoofdstuk 3.4 van de welstandsnota 'De schoonheid van Amsterdam 2016'. • Programma Woningkwaliteit. • Beleidsregel bestuurlijke boete, sluiting en beheerovername op grond van de Woningwet
Thema Slopen (zonder asbest)	n.v.t.
Thema Realisatie kleinere bouwwerken (BOM A1-A2)	• Bouwtoezicht op Maat (BOM), 2019. • Richtlijn Bouwlawaai 2016.
Thema Monumenten	Toetsingskader Monumenten Amsterdam van 12 oktober 2016 .
Thema Milieu-1 (inrichtingen) categorie A/B	Bedrijfsindeling Op Maat (BOM), geformuleerd in de 'Handleiding Wet milieubeheer en de verruimde reikwijdte' (VNG, 2001).
Thema Overige Wabo-vergunningen en aanhakers	Gedragscode Flora en Fauna Gemeente Amsterdam 2009.
Thema Indirecte lozingen	n.v.t.
Thema Milieu-2 (energiebesparing, duurzaamheid	n.v.t.

Bijlage 1 Bestuurlijke onderbouwing maatregelen

In de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma zijn op ambtelijk niveau tezamen met de stadsdelen uitgangspunten en leidende principes vastgesteld voor het geval de capaciteit niet afdoende zou blijken om alle strategieën uit het Wabo-beleid uit te voeren (zie figuur). Deze principes zijn toegepast bij het maken van de voorgestelde keuzes in het uitvoeringsprogramma. *Let op*: het zijn keuzes waarmee **tijdelijk** een deel van de reguliere toezichtstaak op een lager niveau wordt uitgevoerd. De volgende overwegingen liggen ten grondslag aan de gemaakte keuzes:

Lokale opgaven vs. reguliere taken (basis)
In het beleid is op enkele thema's ruimte aangegeven voor lokale opgaven. Lokale opgaven zijn belangrijk en moeten als zodanig worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Zij zijn bij de uitvraag geïnventariseerd en verwerkt in het uitvoeringsprogramma. De omvang van de geïnventariseerde lokale opgaven is proportioneel ten opzichte van de reguliere taken. Om die reden is er voor gekozen om niet te snijden in de opgegeven lokale opgaven.

Thema's met hoge prioriteit vs. thema's met een lage prioriteit
De voorkeur geniet het om keuzes te maken in thema's met een lage prioriteit. Voor die thema's geldt echter dat in verhouding minder toezicht wordt uitgevoerd. Om dan in die thema's verdergaande keuzes te maken betekent dat er nog nauwelijks of geen toezicht wordt uitgevoerd. Dat is niet wenselijk omdat er dan helemaal geen vinger aan de pols gehouden kan worden met

wat er op dat vlak speelt. Een thema met lage prioriteit waarin dat niet aan de orde is het thema realisatie kleine bouwwerken. Dit thema bevat een aanzienlijk deel van de werkvoorraad van toezicht in Amsterdam. De risico's vanwege verminderd bouwtoezicht in dit thema worden – gelet op de beheersmaatregelen – acceptabel geacht.

De maatregelen die in het thema realisatie kleine bouwwerken zijn getroffen, leveren onvoldoende op om het capaciteitstekort te dichten. Daarom zijn ook keuzes gemaakt in thema's met een hogere prioriteit (realisatie grotere bouwwerken en brandveiligheid). Hoewel het thema brandveiligheid een hoge prioriteit heeft in het Wabo-beleid, is er daar gekozen om de keuze te maken de light check tijdelijk op vluchtwegen te laten vervallen. Bij panden in deze risicocategorie vindt nog steeds een uitgebreide, jaarlijkse controle plaats. Ook hiervoor geldt dat met de beheersmaatregelen de risico's van deze keuze acceptabel worden geacht.

Monumenten zijn overigens van alle keuzes uitgezonderd. In het geval er sprake is van een monument dan vindt toezicht gewoon plaats zoals opgenomen in het Handhavingsbeleid Wabo.

Bijlage 2 Programmering

Op de volgende pagina's is de totale programmering en de inzet per thema weergegeven van de verschillende bij de Wabo betrokken uitvoeringsorganisaties.

Inzet directies op Wabo taken

Wonen

Programma Woningkwaliteit

Structurele formatie uitvoeringsteam woningkwaliteit**	**FTE**
Projectleider	1
Toezichthouder*	5
Senior Handhaver (juridisch)*	1,5
Handhaver (juridisch)*	5
Projectmedewerker	2
Totaal	**14,5**
Integrale planvorming en beleidsvorming en ondersteuning wordt vormgegeven vanuit het beleidsteam dat zich bij wonen bezighoudt met woningkwaliteit en duurzaamheid.	

*Binnen de genoemde formatie is vacatureruimte beschikbaar

** door het college bedoeld als "plus" op de reguliere stadsdeelinzet op woningkwaliteit bestaande bouw (stadsbrede actieve thema aanpak, kennisontwikkeling en ondersteuning stadsdelen)

Aanpak woonfraude/illegale hotels

Aanpak woonfraude/illegale hotels	**FTE**
Toezicht en juridische handhaving	15

Ruimte & Duurzaamheid

Advisering Wabo	**Uren**
Centrum	9.775
Nieuw-West	6.500
Oost	5.033
Zuid	4.242
West	2.900
Zuidoost	2.560
Noord	1.935
Totaal	**32.945 (24 fte)**

Monumenten en Archeologie

Advisering Wabo	**FTE**
Advisering	12

Inzet stadsdelen voor overige (algemene) taken

Overige taken stadsdelen	Kengetal omvang (aantal)	Kengetal in uren voor afhandeling		Aantal per jaar	Tijdbesteding per jaar	
					In uren	In fte's
Afhandeling bezwaar	Aantal bezwaarzaken		12,50	1940	24250	17,7
Adviestaken van de juridisch handhaver aan VTH, veico's en gebied	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	-	9354	6,8
Afhandeling van Wob-verzoeken	Aantal Wob-verzoeken		9,00	171	1539	1,1
Totaal benodigd						
Overige taken stadsdelen					35143	25,6

Inzet stadsdelen voor vergunningverlening

Taken stadsdelen volgens Vergunningenbeleid	Kengetal omvang (aantal)	Kengetal in uren voor behandeling	Aantal per jaar	Tijdbesteding per jaar	
				In uren	In fte's
Asbestverwijdering					
Toets sloopmelding	Aantal sloopmeldingen met asbest per jaar	1,0	3868	3868	2,82
Bestemmingsplannen					
Toets omgevingsvergunning activiteit afwijken ruimtelijke regels	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	6,3	3038	19261	14,04
Toets omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden ('aanlegvergunning)	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	12,2	72	876	0,64
Toets conceptaanvragen activiteit afwijken ruimtelijke regels	Aantal concept aanvragen per jaar	2,5	705	1791	1,31
Bouwen BOM B1-8					
Toets omgevingsvergunning activiteit bouwen	Aantal aanvragen omgevingsverg per jaar	19,1	3220	61341	44,71
Toets conceptaanvragen activiteit bouwen	Aantal concept aanvragen per jaar	5,4	636	3415	2,49
Toets ontheffing geluidhinder (Bouwbesluit)	Aantal ontheffingen per jaar	3,5	77	270	0,20
Toets ontheffing werktijden (Bouwbesluit)	Aantal ontheffingen per jaar	3,5	81	284	0,21
Brandveilig gebruik					
Toets omgevingsvergunning activiteit brandveilig gebruik	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	9,8	136	1338	0,98
Toets melding brandveilig gebruik	Aantal meldingen per jaar	1,6	566	896	0,65
Sloop zonder asbest					
Toets omgevingsvergunning slopen op grond van het bestemmingsplan	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	5,1	61	310	0,23
Toets omgevingsvergunning slopen in het kader van beschermd stads-/dorpsgezien of in/nabij monument	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	5,1	158	803	0,59
Toets sloopmelding zonder asbest	Aantal meldingen per jaar	1,0	1116	1116	0,81
Bouwen BOM A1-2					
Toets omgevingsvergunning activiteit bouwen	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	11,0	4359	47949	34,95
Toets conceptaanvragen activiteit bouwen	Aantal concept aanvragen per jaar	5,4	398	2137	1,56
Toets ontheffing geluidhinder (Bouwbesluit)	Aantal ontheffingen per jaar	3,5	53	186	0,14
Toets ontheffing werktijden (Bouwbesluit)	Aantal ontheffingen per jaar	3,5	69	242	0,18
Monumenten					
Toets omgevingsvergunning wijzigen rijks- of gemeentelijk monument en rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	9,1	1141	10326	7,53
Toets conceptaanvragen wijzigen rijks- of gemeentelijk monument en rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten	Aantal concept aanvragen per jaar	3,6	256	927	0,68
Milieu - stadsdelen					
Toets meldingen Activiteitenbesluit	Aantal meldingen per jaar	1,6	172	272	0,20
Toets omgevingsvergunning indirecte lozing	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	5,6	0	0	0,00
Opstellen of actualiseren maatwerkvoorschriften	Aantal opgestelde of geactualiseerde maatwerkvoorschriften per jaar	6,8	28	189	0,14
Overige en aanhakers					
Toets omgevingsvergunning activiteit vellen houtopstand (kapvergunning)	Aantal aanvragen omgevingsvergunningen per jaar	5,6	1277	7138	5,20
Toets vergunning Wet Natuurbescherming	Aantal aanvragen Wet Natuurbescherming per jaar	2,0	20	40	0,03
Overige taken					
Toets evenementen brand- en constructieveiligheid	Aantal aanvragen evenementen per jaar met een brand- en/of constructieveiligheidscomponent	2,25	1177	2648	1,93
Totaal benodigd					
Alle aanvragen en meldingen			22684	167623	122,17

Lokale opgaven					
Aanpak strijdig gebruik Westpoort	Nieuw-West			600	0,44
Project Bouwdynamiek Oud West	West	Deze uren komen ten laste van de post onvoorzien.		3430	2,50

Inzet stadsdelen voor toezicht en handhaving

Taken stadsdelen volgens Handhavingsbeleid	Kengetal omvang (aantal)		Kengetal in uren voor afhandeling	Aantal per jaar	Tijdbesteding per jaar	
					In uren	In fte's
Asbestverwijdering						
Risicogericht toezicht op slooplocaties	Aantal sloopprojecten met asbest waarop toezicht gehouden wordt per jaar		0,77	4018	3094	2,3
Gebiedstoezicht op verweerd asbest	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	-	395	0,3
Adequate afhandeling van incidenten	Aantal incidenten per jaar		50,65	19	962	0,7
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		8,40	55	462	0,3
Bestemmingsplannen						
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		12,80	199	2547	1,9
Bouwen BOM B1-8						
Risicogericht toezicht op de uitvoering (bouwtoezicht)	Aantal bouwprojecten waarop toezicht gehouden wordt per jaar, verdeeld naar BOM-categorie B1-B8	B1	41,53	518	21501	15,7
		B2	21,86	482	10534	7,7
		B3	21,86	47	1033	0,8
		B4	41,53	49	2051	1,5
		B5	41,53	276	11480	8,4
		B6	41,53	215	8916	6,5
		B7	21,86	84	1827	1,3
		B8	82,76	29	2437	1,8
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar			802	4519	3,3
Brandveilig gebruik						
Informatiegestuurd en risicogericht toezicht	Aantal vergunningen / meldingen brandveilig gebruik waarop toezicht gehouden wordt per jaar, verdeeld naar risicoklasse 1-4	1	8,65	1796	15535	11,3
		2	8,65	1415	12240	8,9
		3	8,65	740	6401	4,7
		4	8,65	382	3304	2,4
	Aantal gebouwen **zonder** vergunning / melding waarop in een jaar toezicht gehouden wordt		8,65	0	0	0,0
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		7,85	534	4192	3,1
Constructieve veiligheid						
Risicogericht gebiedstoezicht (actief opsporen en handhaven)	Aantal gebouwen dat per jaar volgens Funderingsaanpak Centrum wordt aangepakt		60,65	92	5580	4,1
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		12,95	66	855	0,6
Gebouwkwaliteit						
Quickscan	Uitgangspunt: niet iedere jaar uitvoeren; is in 2018 uitgevoerd. Beleid [illegible]		-	-	312	0,2
Gebiedstoezicht (actief opsporen en handhaven)	Aantal woningen dat op basis van de nulmeting gehandhaafd wordt (Programma Woningkwaliteit)		17,90	260	4654	3,4
Reactief toezicht: woningklachten	Aantal constateringen van strijdigheid met bestaande bouw per jaar		10,40	216	2246	1,6
Sloop zonder asbest						
Risicogericht toezicht op slooplocaties	Aantal sloopprojecten zonder asbest waarop toezicht		1,58	1047	1658	1,2
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		0,83	772	637	0,5
Bouwen BOM A1-2						
Risicogericht toezicht op de uitvoering (bouwtoezicht)	Aantal bouwprojecten waarop toezicht gehouden wordt per jaar, verdeeld naar BOM-categorie A1-A2	A1	2,93	158	461	0,3
		A2	9,68	1961	18975	13,8
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		8,05	936	7535	5,5
Monumenten						
Risicogericht toezicht op de uitvoering	Aantal projecten voor wijzigen monument waarop toezicht gehouden wordt per jaar		6,70	1199	8033	5,9
Gebiedstoezicht (actief opsporen en handhaven)	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	-	2221	
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		3,49	816	2848	2,1

Milieu - stadsdelen						
Risicogericht toezicht horeca / andere bedrijven	Aantal horeca inrichtingen waarop toezicht gehouden wordt per jaar		13,60	1052	14307	10,4
Reactief toezicht bij horeca	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken bij horeca gerelateerd aan milieu per jaar		10,45	1381	14431	10,5
Reactief toezicht bij andere bedrijven	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken niet-horeca gerelateerd per jaar		13,10	735	9629	7,0
Voeren voorgesprekken met startende ondernemers			1,00	142	142	0,1
Overige en aanhakers						
Reactief toezicht	Aantal handhavingsmeldingen/-verzoeken per jaar		7,22	43	310	0,2
Indirecte lozingen						
Steekproeven marktkramen / standplaatsen	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	-	290	0,2
Reactief handhaven bij signalen Waternet	Aantal signalen van Waternet per jaar		13,00	19	247	0,2
Overige taken						
Toezicht op brand- en constructieveiligheid evenementen	Aantal evenementen waarop voor brand- en constructieveiligheid toezicht gehouden wordt per jaar		4,98	695	3458	2,5
Toezicht op geluid bij evenementen	Aantal evenementen waarop voor geluid toezicht gehouden wordt per jaar		4,98	205	1020	0,7
Toezicht naar aanleiding van BAG-signalen	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	-	1050	0,8
BAG administratie	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	-	0	0,0
Toezicht op inrichtingseisen	Aantal inrichtingen waarbij de inrichtingseisen gecontroleerd worden per jaar		2,15	602	1294	0,9
Hygienisch woningtoezicht	Aantal woningen waarvoor bestuursdwang wordt uitgevoerd vanwege een vervuilde woning		7,15	26	186	0,1
Adviseren op kleine evenementen (tot 2000 personen)	Aantal adviezen per jaar		1,00	160	160	0,1
Intrekken vergunningen	Aantal uur per jaar (stelpost)		-	1550	1550	1,1
Toezicht op duurzaamheid / energiebesparing	Aantal inrichtingen waarbij op duurzaamheid / energiebesparing gecontroleerd worden per jaar		0,00	4161	0	0,0
Lokalen opgaven						
Project winkelsdiversiteit in relatie tot bestemmingsplan	Centrum	Deze uren komen ten laste van de post onvoorzien.			4116	3,0
Project geuroverlast	Centrum				0	0,0
Lokale aanpak gebouwkwaliteit (aanvullend op programma)	Centrum				60	0,0
Vergunningplicht voor bepaalde branche/buurt (o.b.v. APV en bester	Centrum				0	0,0
Project illegaal wonen in de niet-woonfunctie	West				600	0,4
Project Bouwdynamiek Oud West	West	Deze uren komen ten laste van de post onvoorzien.			2058	1,5
Aanpak strijdig gebruik Westpoort	Nieuw-West				3194	2,3
Toezicht shishalounges (koolmonoxide)	Nieuw-West				1000	0,7
Aanpak zelfbouwkavels	Noord				132	0,1
Aanpak strijdig gebruik boten	Noord				1872	1,4
Lokale aanpak gebouwkwaliteit (aanvullend op programma)	Noord				375	0,3
Aanpal lokale brandveiligheidsprojecten (anti kraakpanden)	Noord				350	0,3
Project plint Eerste van Swindenstraat (handhaving reclame, rolluiker	Oost				200	0,1
Project plint Dapperstraat	Oost				600	0,4
Project illegaal oevergebruik	Oost				500	0,4
Lokale aanpak gebouwkwaliteit (aanvullend op programma, actieve a	Zuid				100	0,1
Lokale aanpak monumenten (pilots IGH)	Zuid				40	0,0
Project strijdig gebruik in relatie tot kamergewijze verhuur / woningo	Zuidoost				0	0,0
Totaal benodigd						
Alle taken toezicht & handhaving					232718	168